

KOPI

SALAR BRUK AS
c/o Alsaker Fjordbruk
5694 ONARHEIM

Deres ref.
Vår ref.
Dato:
Org.nr.

HORDALAND FYLKESKOMMUNE	
Saknr. 201208449	Dok.nr. 16
16 APR. 2013	
2012/223693 AKTIVT. 313	Saksh. ENDKOR
15.04.2013	
98539077	
U.off.	

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Mattilsynet

SALAR BRUK AS - LOKALITET 10076 RYDLANDSVÅG - RAPPORT MED VEDTAK OM TILLATELSE

Mattilsynet viser til søknad fra Salar Bruk AS om utvidelse av lokalitet 10076 Rydlandsvåg. Søknaden ble oversendt fra Hordaland fylkeskommune, Regionalavdelinga, og mottatt her 07.12.2012.

Denne tillatelsen er ikke gyldig før Hordaland fylkeskommune har gitt sin tillatelse etter Akvakulturloven.

Mattilsynet har i henhold til matloven § 23 og dyrevelferdsloven § 30 hjemmel til å føre tilsyn og fatte nødvendige vedtak for gjennomføring av bestemmelser gitt i medhold av loven.

Saken gjelder

- 10076 - RYDLANDSVÅG, Lokalitetsnummer 10076

Aktuelt regelverk

- FOR 2008-06-17 nr 823: Forskrift 17. jun. 2008 nr. 823 om etablering og utvidelse av akvakulturanlegg, zoobutikker m.m (forskrift om utvidelse av akvakulturanlegg mv)
- Lov 19. des. 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv (matloven)
- Lov 19. jun. 2009 nr. 97 om dyrevelferd (dyrevelferdsloven)

www.mattilsynet.no

Mattilsynet
Distriktskontoret Bergen og Omland

Saksbehandler: Kasper Løberg Tangen
Tlf: 22 40 00 00 / 55215832
Besøksadresse: Bontelabo 8 B, Bergen
E-post: postmottak@mattilsynet.no
(Husk mottakers navn)

Postadresse:
Felles postmottak, Postboks 383
2381 Brumunddal
Telefaks: 23 21 68 01

Vedtak om tillatelse

Salar Bruk AS gis tillatelse til permanent utvidelse av akvakulturlokalitet 10076 Rydlandsvåg til en produksjon på 11 500 000 fisk oppdrett av sjøklar smolt av laks, ørret og regnbueørret.

Godkjenning er gitt på følgende vilkår:

- 1. Systematiske registreringer av helsetilstand og overlevelse for hver fiskegruppe fra yngel til utsett, jfr. bestemmelsene om biologisk forsvarlig drift i Akvakulturdriftsforskriftens § 5, skal gjennomføres. Dokumentasjon av gjennomføring av dette punkt skal finnes i anleggets IK-Akvasystem og kunne legges fram for Mattilsynet ved inspeksjon.**
- 2. Det skal foretas daglige målinger av ammonium. Måling av ammonium skal foretas i det karet i det området som antas å ha dårligst leveforhold for fisken med hensyn til ammonium.**

Vi har observert:

- Mattilsynet viser til søknad fra Salar Bruk AS og tilsynsbesøk 04.02.2013 angående utvidelse av eksisterende produksjonskapasitet på lokalitet 10076 Rydlandsvåg, fra 5 000 000 stk. settefisk til 11 500 000 stk. settefisk.

Geografisk plassering i forhold til akvakulturrelatert virksomhet

Settefiskanlegget ligger ved Roslandspollen, som har tilknytning til Herdlefjorden i Meland kommune.

Lokalitet 11652 Kjeppvikholmen (2340 MTB) drives av Blom Fiskeoppdrett og ligger ca. 2,7 km unna inntaksledning til sjøvann for omsøkte lokalitet.

Vanninntak og vannkvalitet

Anlegget har Rydlandsvannet som vannkilde. Det kan ta inn vann via inntaksledningen i Rydlandsvannet samt overflatevann ved utløpsterskelen til Rydlandsvannet.

Bedriften benytter sjøvann i produksjonen. Sjøvannet pumpes opp, filtreres og UV-behandles før det føres opp og kobles på inntaksledningen til ferskvannet. Filteret har ett trommefilter med lysåpning 80 μ (type Hydrotech) og et Aquacare AP-28L-1300 UV-anlegg som gir en UV-dose på minimum 45 mWs/cm².

Ferskvann tas inn fra Rydlandsvannet. Det er ikke oppgang av anadrom fisk i anleggets ferskvannskilde. Nedslagsfeltet er på 25,1 km².

Inntaksledningen har en innvendig diameter på 1000 mm PEH, og ledningen har en inntakskapasitet på 90 m³/min.

Fra utløpsterskelen forsynes kar-rekken ved elveutløpet, men den kan også benyttes på de øvrige karene ved behov. Kapasitetene her er på 50 m³/min.

Den samlede tilgjengelige tilførselskapasiteten er med dette på 140 m³/min. Etter hvert som anlegget oppskaleres vil karene ved utløpet fases ut, og inntak av overflatevann ved utløpsterskelen vil da fungere som et sikringstiltak (beredskap) ved utforutsette hendelser.

Planlagt vannforbruk er 40 m³/min. Reservoaret tilsvarer 75 dager ved planlagt vannforbruk ved fullt reservoar. Først når det er 30 dager igjen av reservoaret (ved planlagt forbruk) vil virksomheten begynne å redusere vannforbruket.

pH på vannet har verdier under 5,7 gjennom vinteren, og vannet har negative ANC-verdier i samme periode. Det er ikke høye konsentrasjoner av labilt aluminium, men med et relativt høyt potensiale til den reaktive delen er det et behov for vannkvalitetsbehandling. For å sikre stabil vannkvalitet for fisken i anlegget er det midtveis i inntaksledningen koblet på tilførsel av sjøvann. Sjøvannet pumpes opp, filtreres og UV-behandles før det føres inn på tilførselsledningen. Med denne bufringen av vannet får det en pH på 6,5 (6,4-6,6). Saltinnholdet i driftsvannet vil ikke overstige 1 promille.

Anlegget har oksygeneringsanlegg med tilførsler til driftsvannet og ved diffusorer til de enkelte karene. På hvert kar er det montert et oksygenkontrollsystem med datastyrte magnetventiler som gir automatisk tilførsel av oksygen. Magnetventilene åpner seg ved en nedre grense på 8 mg O₂/l vann og stenges ved en oksygenmetning på 10 mg O₂/l vann for å sikre jevnt oksygennivå i hvert kar.

I tillegg er det i påvekstkarene etablert et system for intern sirkulasjon av vannet og utluftning av CO₂. Totalkapasitet CO₂-lufting er på 240 m³/min.

Produksjonsplan

Det planlegges et gjennomsnittlig ukentlig innsett av 225 000 10 grams yngel i vekstavdelingen året rundt, med en tilsvarende levering av opp mot 225 000 stk. sjøklar smolt hver uke året rundt. I realiteten vil det på det meste stå omtrent 6 000 000 settefisk (yngel+smolt) på lokaliteten. Dette vil maksimalt utgjøre en biomasse på maksimalt 400 000 kg. Temperaturen i karene vil normalt sett ikke overstige 18 grader.

Kapasiteten i anlegget er 3850 m³. Gjennomsnittstettheten vil ikke overstige 50 kg/m³.

Vannkvalitet med betydning for fiskehelse og fiskevelferd

Med det planlagte vannforbruket på 40 m³/min skisseres det at situasjonen i settefiskanlegget vil bli slik at disponibel vannmengde skal dekke behovet ved den skisserte produksjonsplanen.

CO₂-lufterne sørger for at verdiene ikke overstiger veiledende grenseverdi på 15 mg/ml, selv med en raskere tilvekst enn kalkulert. Måling av CO₂ foretas nå hver 14. dag. Fiskehelsetjenesten har ikke påvist nefrokalsinose.

Virksomheten opplyser om at om at når det er stillestående vann i den varme årstiden, så vil nitrogenivået i inntaksvannet stige. De lufte derfor inntaksvannet for å forsøke å unngå nitrogenovermetning.

I dag foretas det ikke rutinemessige målinger av ammonium eller TAN i inntaksvann eller i karene. Slik produksjonsplanen er lagt opp og om fisken vokser 10 % raskere enn oppgitt, vil veiledende grenseverdi for ammonium kunne overstiges.

Sammenholder man dette med tørkeperioder der vannreservoaret ved planlagt vannforbruk har 30 døgn igjen, må virksomheten redusere vannforbruket. På det tidspunktet vil virksomheten redusere innsettantall av fisk/yngel i anlegget (for å redusere total biomasse). Likevel vil man potensielt kunne få forhold i karene som fører til at fisken over tid blir stående med høye verdier av ammonium (over 2 mg/l), noe som er lite gunstig for fiskens helse og velferd.

Virksomheten legger for øvrig stor vekt på at forholdene for fisken i karene skal være så gode som mulig, og at vannstrømmen i karene skal optimaliseres for hver enkelt kar.

Vannet er ikke undersøkt for andre parametere, slik som kobber eller jern.

Av det undersøkte later det til at ammonium er den begrensende parameteren for anlegget.

Øvrig fiskehelse og fiskevelferd

Søknaden er vedlagt årsmelding for 2011 og 2012, samt fiskehelse rapporter og obduksjonsrapporter for perioden. Den er også vedlagt årsmelding, med overlevelsesprosent og diagnoser, for en rekke matfisklokaliteter som har mottatt smolt fra Salar Bruk AS.

Årsrapporten for Salar Bruk AS for 2011 viser at fisken på anlegget har hatt en god helsetilstand uten påvisning av smittsom eller meldepliktig sykdom. Vinteren 2010/2011 var kald med påfølgende risiko for sår og slitasje. Det var fortsatt forbedringspotensiale med hensyn til håndtering av fisk ved sortering og vaksinerings.

For 2012 sier årsrapporten at fisken i anlegget har hatt en god helsetilstand uten påvisning av smittsom eller meldepliktig sykdom. Det er gjort vesentlige forbedringer i anlegget for å håndtere en stadig større fisk mer skånsomt. Produksjonsdata for 2012 viser at anlegget hadde en dødelighet fra yngel til utsett på 1,32 %, inkludert et uhell. Uten dette uhellet var dødeligheten på under 0,5 %.

Dødelighet etter sjøsetting som kan relateres til settefiskanlegget og smolten virker å være lav.

Under tilsynsbesøket så Mattilsynet at fisken hadde det bra i karene, det var svært lav dødelighet og for årstiden minimalt med finneslitasje.

Avløp

Avløpet fra anlegget blir rensed gjennom et renseanlegg med filtre. Slammet blir ført inn på en kommunal avløpsledning og pumpet ut i Herdlefjorden på ca. 40 meters dyp. Det rensede utslippet går ut i Rosslandspollen, som har en terskel på omtrent 4 meter.

Smittemessig atskilte enheter

Søknaden inneholder en seksjonering i 2 smittemessige enheter for smolten. Hver enhet har sin atskillelse med smittesluser. Ved normal produksjon vil ikke antall smolt på anlegget overstige 5 000 000. Fordeler man smolten på de to smittemessige enhetene, vil det maksimalt bli omtrent 2 500 000 smolt i hver avdeling.

Tilsvarende vil antall yngel i anlegget ikke overstige 5 000 000. Yngelen produseres i flere adskilte produksjonsenheter.

Beredskapsplan og internkontrollsystem

Beredskapsplan og internkontrollsystem for anlegget er vedlagt søknaden. Se Forskrift om utvidelse av akvakulturanlegg mv § 5.

Mattilsynet vurderer dette slik:

Geografisk plassering i forhold til akvakulturrelatert virksomhet

Med tanke på smittespredning både inn til eget anlegg og fra eget anlegg og til naboanlegg er det i veilederen for etableringssøknader angitt ulike minsteavstander mellom lokaliteter. I veilederen er det angitt en minsteavstand fra sjøvannsinntaket til settefiskanlegget til oppdrettsanlegg i sjø på 5 km.

Avstanden mellom omsøkte lokalitet og nærmeste lokalitet er 2,7 km. Det er ingen oppgang av anadrom fisk til vassdraget. For å unngå at det blir ført smitte med sjøvannet inn i anlegget blir dette filtrert og desinfisert ved hjelp av et tilfredsstillende filter og UV-anlegg. Mattilsynet har med dette ingen innvendinger mot utvidelsen ut fra plasseringshensyn og mulig smitte fra andre akvakulturdyr.

Vanninntak og vannkvalitet

Ut fra Mattilsynet beregninger skal vanntilgang og karkapasitet være tilfredsstillende. Mattilsynet har ikke selv tilstrekkelig kompetanse til å på alle områder kunne vurdere kapasitet og effekt av anlegget for behandling av vann. Dette må gjøres av kompetent fagmiljø på området. Det er virksomheten sitt ansvar at vanninntaket er tilstrekkelig og vannkvaliteten er god nok. Mattilsynet setter sin tillit til at Rådgivende Biologer AS gjennom sin rapport har foretatt en tilfredsstillende vurdering.

Produksjonsplan

Mattilsynet beregninger viser at karkapasitet og vanntilgang er tilfredsstillende med hensyn til skissert produksjonsplan. Tillatelse til utvidelse blir gitt med vilkår om at virksomheten følger oppsatt produksjonsplan.

Vannkvalitet med betydning for fiskehelse og fiskevelferd

Gjennomstrømningsanlegg og resirkuleringsanlegg må begge levere vann som tilfredsstillende velferdskravene i akvakulturdriftsforskriften. Det vises også til merknadene til akvakulturdriftsforskriften, som i dag har status som Mattilsynets gjeldende tolkning og presisering av forskriftsteksten.

Intensiv smoltproduksjon innebærer høy biomasse, lavt spesifikt vannforbruk og tilsetning av store mengder oksygen. Reduksjon i vannmengde fører til økning av karbondioksid, lavere pH-verdi og økning i total ammonium-nitrogen. Det kan også føre til at fisken kontinuerlig eller ved enkelte episoder utsettes for høye oksygennivåer. Svikt i oksygentilførselen vil raskt føre til anoksi (oksygenmangel) og kvelning. Gjentatte episoder med overmetning av oksygen kan gi skader på gjeller, føre til ubalanse i syre-base likevekten og gi en fisk som er dårligere rustet når den overføres til et miljø med lite oksygen (som sjøvann). Kar-intern resirkulering vil fjerne en del av

CO2 overskuddet. Selv om en har slik intern kar-resirkulering, kan det fremdeles være soner/gradienter med verdier over gjeldene krav i karene. Mattilsynet forutsetter at CO2 nivået i tillegg til O2 nivået blir systematisk registrert og at vannkvaliteten holdes i tråd med gjeldende krav. Vannkvaliteten og vekselvirkningene mellom ulike vannparametre skal overvåkes etter behov. Ved fare for skade eller unødige påkjenninger skal effektive tiltak iverksettes.

På omsøkte lokalitet blir det lagt opp til å en kontinuerlig produksjon av fisk. Anlegget består av to smittemessig adskilte uteavdelinger. Tilgjengelig ferskvann blir oppgitt å være 140 m³/min, med et planlagt forbruk på 40 m³/min. Det blir også oppgitt at en har installert CO2-luftere og oksygendiffusorer i alle kar i anlegget.

Ut fra vedlagte produksjonsplan vil det i perioder med lang tids tørke kunne oppstå situasjoner med lite tilgjengelig vann. Mattilsynet vurderer virksomhetens søknad dithen at virksomheten i har god kontroll med oksygen, CO2 og pH i anlegget. Når det gjelder TAN, har Rådgivende Biologer AS i sin rapport vist at ammonium-nivåene i enkelte situasjoner kan stige til over anbefalte nivåer. Selv om virksomheten reduserer antall fisk i anlegget og vannforbruket, vil det blant annet i den varme årstiden kunne oppstå lenger perioder med for høyt nivå av ammonium i vannet. Dette er uheldig for fiskehelse og fiskevelferd. Derfor har Mattilsynet foretatt tilleggsvurderinger. For at tillatelse til utvidelse skal kunne gis, må virksomheten ha kontroll med ammoniumsverdiene i karene. Dette skal gjøres ved daglige målinger av ammonium. Måling av ammonium skal foretas inne i det kar i det området som antas å ha dårligst levestandard for fisken med hensyn til ammonium.

Mattilsynet viser også til driftsforskriftens § 24, som pålegger virksomheten å ha et reservesystem som ved svikt skal sikre fiskens grunnleggende fysiologiske behov med hensyn til oksygen og metabolitter. Oversikt over og kontroll med vannkvaliteten krever i tillegg driftspersonell med nødvendig kunnskap og tilgang på analyseutstyr.

Beredskapsplan og internkontrollsystem

Beredskapsplanen for anlegget må omfatte endrede betingelser ved høyere produksjon. Ved lengre perioder med lite nedbør kan vannforsyningen fra vassdraget bli for liten til den planlagte produksjonen. Mattilsynet forutsetter at dette behandles i fareanalyse, handlingsplan og synliggjøres i en beredskapsplan.

Svar på etableringssøknaden for denne lokaliteten kan ikke bli sett på som en slags godkjenning av innsendt del av internkontrollsystemet eller beredskapsplan.

Øvrig fiskevelferd og fiskehelse

Driftsforskriften har mange bestemmelser om vannparametre, helsekontroll og varsling, håndtering av fisken, og om vaksinerings. Systematiske registreringer av helsetilstand for hver fiskegruppe fra yngel til utsett i sjø, vil gi et godt grunnlag for Mattilsynet ved inspeksjon for å vurdere om driften er helsemessig og fiskevelferdsmessig forsvarlig.

Gjennom innsendt søknad og tilsyn med anlegget virker det som om virksomhet har et solid fokus på fiskehelse og fiskevelferd.

Avløp

Sjøområdet ved Rosslandspollen har ingen god resipient- og omsetningskapasitet for organisk materiale. Dette skyldes ikke drift ved settefiskanlegget. Likevel har virksomheten iverksatt tiltak som er med på å bedre resipient- og omsetningskapasitet i Rosslandspollen.

Smittemessige atskilte enheter

Dagens driftsforskrift har i § 56 bestemmelser om atskillelse av generasjoner og seksjonering for enheter på maksimum 2 500 000 millioner settefisk. Begrunnelsen for denne bestemmelsen er smittemessige hensyn. Ved å redusere faren for smittespredning mellom ulike enheter reduseres omfanget av eventuell smittespredning til mottakeranlegg, samtidig som konsekvensene av eventuelle saneringstiltak på settefiskanlegget reduseres.

Skissert produksjonsplan ved maksimal produksjon legger opp til at det ikke vil være mer enn maksimalt ca. 2 500 000 millioner smolt i hver avdeling (smittemessig atskilt enhet). Antallsbegrensingen gjelder ikke rogn og yngel.

Utsett i sjø

Mattilsynet minner om driftsforskriftens § 26, forbudet mot å sette ut 0-åring (fisk som settes ut mindre enn 1 år etter klekking) i perioder med fallende vanntemperatur når temperaturen er mindre enn 7 grader.

Naturmangfoldloven

Søknaden er vurdert etter lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold i forhold til mulige effekter på det biologiske mangfoldet, forurensning av det ytre miljø og økologiske effekter. De miljømessige forhold er vurdert ut fra tilgjengelig kunnskap og registreringer i området. Hvor stor bæreevne lokaliteten har, vil som nevnt fremtidige miljøundersøkelser under og etter produksjon gi et bedre svar på. Det er ikke kjent at området inneholder noen nasjonale eller regionale viktige miljøverdier som kommer i konflikt med den permanente etableringen av lokaliteten. Vi finner ikke grunnlag for å avslå søknaden ut fra hensynet til det biologiske mangfoldet, økologiske effekter eller naturmiljøet for øvrig. Vi finner ikke grunnlag for å avslå søknaden ut fra føre-var prinsippet jf. naturmangfoldloven § 9.

Klagefrist

Vedtaket fra Mattilsynet er ikke gyldig før Hordaland fylkeskommune har gitt tillatelse etter Akvakulturloven. Søker kan med hjemmel i Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker av nr 00 (Forvaltningsloven) §§ 28-32 klage på vedtaket fra Mattilsynet. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dag de mottar brev fra Hordaland fylkeskommune. Klagen som må være skriftlig og grunngitt og sendes til Fylkeskommunen i Hordaland, Regionalavd., Agnes Mowinkelsgt. 5, 5020 Bergen.

Vedtaket uten forhåndsvarsel er benyttet da søker er kjent med saken, jf. forvaltningslovens §16.

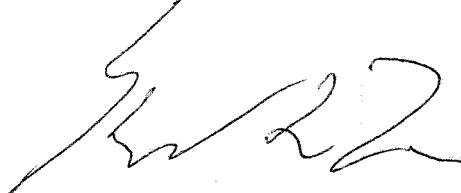
Vedtaket er fattet med hjemmel i forskrift om utvidelse av akvakulturanlegg mv § 5 jf. § 10.

Mattilsynet vil vurdere å trekke godkjenningen tilbake dersom virksomheten ikke overholder vesentlige forhold i vilkårene for godkjenningen eller ikke oppfyller vesentlige krav i regelverket.

Mattilsynet skal til enhver tid holdes orientert om hvem som er ansvarlig for virksomheten.

Med hilsen

Åse Ellen Bech
seksjonssjef



Kasper Løberg Tangen
førsteinspektør, veterinær

Kopi
Hordaland fylkeskommune Regionalavdelinga, Pb 7900, 5020 BERGEN
Fiskeridirektoratet Region Vest, PB 185, 5804 BERGEN